

створення перешкод дисциплінарному провадженню шляхом затягування процесу або вчинення дій, спрямованих на уникнення справедливого покарання; тяжкі наслідки, до яких призвели неправомірні дії адвоката.

За результатами засідань Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури за 9 місяців 2016р. розглянуто 365 скарг на рішення, дії та бездіяльність КДКА регіонів членами комісії прийнято: 148 рішень - про залишення скарг без задоволення, а рішень КДКА- без змін; 23 рішень - про скасування рішення КДКА та ухвалення нового рішення; 32 рішення прийнято за скаргами на дії та бездіяльність КДКА регіонів; 2 постанови про закриття провадження, а також 8 протокольних рішень. Розгляд 125 скарг було відкладено. Доцільно розширити коло дисциплінарних заходів щодо адвокатів такими, як: гласність покарання, реституція та обговорення проступку на адвокатському загальному. Для розкриття питання про приводи для порушення дисциплінарного провадження щодо адвоката, слід відмітити те, що певною гарантією для нього виступає норма п. 2 ч. 2 ст. 36 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», за якою дисциплінарну справу стосовно адвоката не може бути порушено за заявою (скаргою), що не містить відомостей про наявність ознак дисциплінарного проступку адвоката, а також за анонімною заявою (скаргою). Дана норма має широкий правозастосовний характер. Закріпивши положення про заборону порушення дисциплінарної справи стосовно адвоката за анонімною заявою (скаргою), законодавець певним чином підвищив рівень гарантування здійснення адвокатом своєї професійної діяльності, забезпечивши адвоката від можливості подання щодо нього значної кількості безпідставних та необґрунтованих заяв (скарг), що можуть паралізувати його діяльність. Також доцільно, щоб український законодавець, використовуючи передовий досвід, закріпив і в національному законодавстві норму, яка б чітко унеможлиблювала притягнення адвокатів до дисциплінарної відповідальності за діяння, що не пов'язані з виконання ними своїх професійних обов'язків.

Отже, проблема дисциплінарної відповідальності адвокатів є однією з найбільш актуальних проблем, з якою стикається адвокатська спільнота на сучасному етапі. Така актуальність обумовлена тим, що порушення, які допускаються адвокатами, негативно впливають не тільки на професійну честь і гідність конкретного адвоката, а й підривають авторитет адвокатури в цілому.

Анісімова А.В.

*студентка 5-го курсу факультету адвокатури
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ПРОБЛЕМА РЕГУЛЮВАННЯ ЕТИЧНИХ ЗАСАД УЧАСТІ АДВОКАТА В МЕДІЙНИХ ШОУ

Останнім часом все більшої популярності набуває залучення адвокатів до участі у медійних шоу. В свою чергу ці шоу мають різний характер: від шоу які висвітлюють певні резонансні ситуації до розважальних шоу. І досить часто адвокати виконують роль експертів – спеціалістів правників, вони розмірковують і роблять висновок про правильне правозастосування норм права судовими та правоохоронними органами, ведуть дискусію про причетність осіб до правопорушень. Телебаченням, а саме медійними шоу для людей вибудовується обличчя адвокатури.

Відповідно до цього, пропоную власну класифікацію участі в шоу адвокатів у трьох формах:

1. Адвокат виступає, як представник особи.
2. Адвокат виступає спеціалістом в галузі права.
3. Адвокат виступає особою, яка безпосередньо бере участь в телешоу, тобто є особою, яка має статус адвоката, але не це є темою розгляду в телешоу і не цей факт став темою дослідження в телешоу, а його особисті, приватні вчинки або інтереси.

Відповідно до Преамбули Правил адвокатської етики (Правила адвокатської етики: Схвалені Установчим з'їздом адвокатів України 17.11.12 р. – Український адвокат. - К., 2012. - С. 45-63) надзвичайна важливість функціонального навантаження адвокатури вимагає від адвокатів слідування високим етичним стандартам поведінки. При цьому специфіка,

комплексний характер обов'язків, що покладені на адвокатуру, обумовлюють необхідність збалансування засад служіння адвоката інтересам окремого клієнта та інтересам суспільства в цілому, дотримання принципів законності і верховенства права.

Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» визначає не вичерпний перелік видів адвокатської діяльності, а отже і можуть бути інші види не заборонені законами України (Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» [Електронний ресурс] від 05.07.2012 р. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>).

Розглянемо особливості етичної поведінки адвоката в різних, зазначених вище, формах участі адвоката в телешоу.

Щодо участі адвоката як представника особи, то тут на нашу думку виникають певні не врегульовані законодавством аспекти. По-перше, чи має адвокат право відмовитися від виконання своїх професійних обов'язків у зв'язку з небажанням брати участь в телевізійних шоу? Ані Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», ані Правила Адвокатської Етики не дають відповідь на це питання. Звичайно, можливо урегулювати ці відносини в договорі про надання правової допомоги, під час того як адвокат бере на себе доручення, щодо представництва інтересів клієнта не можливо передбачити всіх випадків, які можуть трапитися в певних ситуаціях. Для адвоката та для клієнта може стати досить гостро питання про участь адвоката – представника особи в певному телепроекті, що може спровокувати конфліктну ситуацію, яка не може бути врегульована за нашим законодавством, також може бути ситуація, коли клієнт буде наполягати на участі в телешоу, або адвокат буде вбачати участь в певному шоу, як спосіб виправдати або захистити клієнта, а сам клієнт буде відмовлятися. Тут виникає інша проблема, чи має адвокат повідомляти клієнта про те, що він бере участь, як адвокат – представник в певному телепроекті? Чіткої відповіді не має в законодавстві України та у відомчих актах адвокатського самоврядування.

Спробуємо розглянути цю ситуацію. Виключну підставу притягнення до дисциплінарної відповідальності адвоката, ми можемо знайти в Законі України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», а саме в ст. 34 підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності є вчинення ним дисциплінарного проступку. Дисциплінарним проступком адвоката є: 1) порушення вимог несумісності; 2) порушення присяги адвоката України; 3) порушення правил адвокатської етики; 4) розголошення адвокатської таємниці або вчинення дій, що призвели до її розголошення; 5) невиконання або неналежне виконання своїх професійних обов'язків; 6) невиконання рішень органів адвокатського самоврядування; 7) порушення інших обов'язків адвоката, передбачених законом. На перший погляд здається, що в даному випадку адвокат не підпадає під дисциплінарну відповідальність, але відповідно до ст. 22 адвокатською таємницею є будь-яка інформація, що стала відома адвокату про клієнта, а також питання, з яких клієнт звертався до адвоката, зміст порад, консультацій, роз'яснень адвоката, складені ним документи, інформація, що зберігається на електронних носіях, та інші документи і відомості, одержані адвокатом під час здійснення адвокатської діяльності. Інформація або документи можуть втратити статус адвокатської таємниці за письмовою заявою клієнта. Отже, з цього можливо зробити висновок, що для того щоб убезпечити адвокату себе навіть, коли клієнт згодний на участь адвоката в телешоу, потрібно просити письмову згоду клієнта, бажано з певним об'ємом інформації, яка може розголошуватися під час цього телепроекту.

Наступною формою буде участь адвоката, як спеціаліста в галузі права, в даному випадку це питання не врегульовано. Тому, потрібно обов'язково передбачити окремий розділ в Правилах адвокатської етики, який має носити питання щодо відносин адвоката з ЗМІ та участі в телевізійних проектах, там мають передбачатися особливості, щодо цієї діяльності. Наприклад, щодо компетентності адвоката в правових питаннях, як обговорюються в телешоу, адвокат має компетентно відповідати на запитання, які йому задаються, так як неправильні відповіді адвоката несуть в собі досить серйозні наслідки, вони несуть в собі неправильне праворозуміння особами, які не є спеціалістами в праві. Також, має бути закріплене положення про емоційну нейтральність адвоката під час участі в телешоу, тобто яка б не була б тема програми, адвокат має не піддаватися емоціям і завжди залишатися з холодним розумом та не піддаватися обвинуваченню та засудженню певних осіб.

Також, має бути або створений орган або ці повноваження мають бути надані КДК, щодо оцінки участі адвоката в телевізійних шоу, вони мають займатися аналізом та оцінкою дотримання адвокатами законів та правил адвокатської етики під час участі в телевізійних шоу та взаємодії з ЗМІ.

Отже, можливо зробити висновок, що неврегульованість етичних питань участі адвоката в телевізійних шоу, може привести до неналежного або не якісного виконання адвокатом своїх професійних обов'язків, що в свою чергу може призвести до підриву авторитету адвокатури в суспільстві.

Батог К.О.

*студентка 4-го курсу факультету міжнародного права
Київського Національного Авіаційного Університету*

ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА ТА ДИСЦИПЛІНАРНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ АДВОКАТІВ

Конституція України проголосила найважливішу соціальну функцію адвокатури, а саме забезпечення права на захист від обвинувачення та надання правової допомоги при вирішенні справ у судах та інших державних органах.

Надзвичайна важливість функцій адвокатури вимагає від адвокатів дотримання високих правових та етичних стандартів поведінки.

Етика адвоката - це моральні принципи та цінності, що надають відповідного забарвлення його професійним обов'язкам. Це не лише те, що адвокат зобов'язаний виконувати в силу свого юридичного статусу, а й те, яким чином це найкраще виконувати.

Моральні принципи та цінності не можуть регламентувати детально діяльність адвоката, адже будь-який принцип - це засада, базис для дії, а не детальна інструкція кожного наступного кроку. Правила адвокатської етики визначають встановлені етичні норми як путівник адвоката в обранні належних варіантів професійної поведінки.

Моральні принципи існують об'єктивно, а в свідомості кожного окремого адвоката вони трансформуються в суб'єктивну моральність, яка виявляється в кожній конкретній ситуації.

Етика адвоката повинна поєднувати в собі внутрішню моральність людини та розуміння, визнання і дотримання загальних моральних засад, яких вимагає професія.

Основні принципи адвокатської етики:

- ✓ принцип пріоритету інтересів клієнта або принцип адвокатської справедливості;
- ✓ принцип незалежності;
- ✓ принцип конфіденційності;
- ✓ принцип компетентності та добросовісності.
- ✓ принцип відповідальності за недотримання правил адвокатської етики.

Стаття 7 Правил «Дотримання законності» говорить:

1. У своїй професійній діяльності адвокат (адвокатське бюро, адвокатське об'єднання) зобов'язаний використовувати всі свої знання та професійну майстерність для належного захисту й представництва прав та законних інтересів фізичних і юридичних осіб, дотримуючись чинного законодавства України, сприяти утвердженню та практичній реалізації принципів верховенства права та законності;

2. Адвокат не може давати клієнту поради, свідомо спрямовані на полегшення скоєння правопорушень, або іншим чином умисно сприяти їх скоєнню його клієнтом або іншими особами;

3. Адвокат не має права в своїй професійній діяльності вдаватися до засобів та методів, які суперечать чинному законодавству або цим Правилам;

4. У своєму приватному житті адвокат також зобов'язаний дотримуватися закону, не вчиняти правопорушень і не сприяти зумисно їх скоєнню іншими особами.

Дисциплінарній відповідальності присвячений розділ 6 ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність». Дисциплінарне провадження - процедура розгляду письмової скарги, яка містить відомості про наявність у діях адвоката ознак дисциплінарного проступку.